

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte - Timofti Vladimir
Judecători - Cobzac Elena și Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Cahul – Cebotari Vitali, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 15 aprilie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Munteanu Mihail xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 03.03.2018 -18.12.2018;
2. Instanța de apel: 04.02.2019 - 15.04.2019;
3. Instanța de recurs: 09.01.2020 - 20.05.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul (sediul Central) din 18 decembrie 2018, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală, Munteanu Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(1) Cod penal la o pedeapsă sub formă de 1 an închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

Conform art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 (unu) ani.

S-a respins cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată ca fiind neîntemeiată.

A fost dispusă încasarea din contul inculpatului Munteanu Mihail în beneficiul lui Zameatina Irina, suma de 7007,17 lei (șapte mii șapte lei 17 bani) și 375,59 (trei sute șaptezeci și cinci, 59) UAH, în această parte obligația urmând a fi executată în MDL la cursul comercial al Băncii Naționale a Republicii Moldova, la data achitării, ca recuperare a prejudiciului material cauzat.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Munteanu Mihail în beneficiul lui Zameatina Irina, ca recuperare a prejudiciului moral cauzat „prin infracțiune, suma de 15000 (cincisprezece mii) lei MDL.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Munteanu Mihail în beneficiul lui Zameatina Irina suma de 2500 (două mii cinci sute) MDL, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică acordată la judecarea cauzei date.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Munteanu Mihail, la 21 septembrie 2017, aproximativ la ora 19.50, având în posesie permisul de conducere înregistrat cu xxxxx eliberat la 25 noiembrie 2014, cu categoriile admise „A2, B, CI”, conducea automobilul de model „BMW 525 TDS”, înregistrat cu numerele de înmatriculare xxxxx, care era în stare tehnică bună, deplasându-se pe str. C. Negruzzi din mun. Cahul, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a ținut permanent cont de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație și a modalităților de conducere a vehiculului, prin ce a încălcat prevederile 10 alin. (1) lit. b), 45 alin. (1) lit. a), b), d) al Regulamentului circulației: rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului sub nr. 357 din 13 mai 2009, cu modificări ulterioare, care indică că „Persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute] cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum”, precum și faptul că „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu Umila de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, situația rutieră, observând în cale un obstacol, ignorând astfel și cerințele pct. 45 alin. 2) al Regulamentului enunțat mai sus, conform căruia „în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, la o cotitură efectuând manevra de virare la stânga a continuat deplasarea pe partea carosabilului destinată circulației în sens opus, unde a tamponat-o pe cet. Zameatina Irina, care se deplasa regulamentar pe partea dreaptă a carosabilului, astfel cauzându-i următoarele leziuni corporale: echimoze pe membrele inferioare, abdomen, excoriații pe spate, fractura compresivă vertebrei toracale XII, fractura marginală a osului pubian, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și se califică ca vătămări corporale medii.

Fapta imprudentă săvârșită de cet. Munteanu Mihail constituie infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(1) Cod penal conform indicilor: „încălcarea regulilor de securitate a circulației a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, adică încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare care a provocat din imprudență vătămarea medii a integrității corporale și a sănătății”.

3. Sentința menționată a fost atacată cu *apel*, la data de 24 ianuarie 2019, de către procurorul în Procuratura raionului Cahul – Mîțăblîndă Sergiu, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței Judecătorei Cahul (sediul Central) din 18.12.2018 în partea încasării cheltuielilor judiciare, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie dispusă încasarea cheltuielilor judiciare în sumă totală de 4874 lei și 96 bani de la inculpatul Munteanu Mihail în beneficiul statului.

În argumentarea poziției sale a menționat, că a indicat că nu contestă calificarea acțiunilor inculpatului, dar consideră că sentința este neîntemeiată în partea refuzului încasării cheltuielilor de judecată.

A menționat procurorul, că la materialele cauzei penale a fost anexată informația prin care se confirmă că, pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.134 din 11 ianuarie 2018, cheltuielile constituie 4200, 00 lei, iar pentru efectuarea și întocmirea raportului de expertiză judiciară nr.344d din 10 octombrie 2017, cheltuielile constituie 320,00 lei, iar pentru efectuarea și întocmirea raportului de constatare nr.723 din 02 octombrie 2017, cheltuielile constituie 320, 00 lei, iar 34 lei 96 bani sunt cheltuieli suportate de către organul de urmărire penală pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală întru instrumentarea cauzei penale.

A mai menționat procurorul că argumentul instanței de judecată prin care a motivat refuzul de încasare a cheltuielilor judiciare de la inculpat nu este plauzibil, în situația în care acțiunile de urmărire penală și numirea expertizelor a fost efectuate după pornirea urmăririi penale, astfel statul și-a onorat această obligație, a demonstrat prin acțiuni de procedură legale vinovăția persoanei și pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal a suportat cheltuieli, iar art.229 Cod de procedură penală, indică direct că, condamnatul poate fi obligat la recuperarea cheltuielilor judiciare.

Or, a menționat procurorul că, dacă inculpatul Munteanu Mihail nu comitea infracțiunea, atunci statul nu avea să suporte cheltuieli judiciare prin intermediul organelor de urmărire penală, pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală și numirea expertizelor, deci odată ce inculpatului Munteanu Mihail i-a fost dovedită vinovăția instanța de judecată urma să-l oblige pe inculpat să achite cheltuieli judiciare suportate de către organul de urmărire penală la instrumentarea cauzei penale.

A mai menționat totodată procurorul că, instanța la refuzul de a fi încasate cheltuielile judiciare din contul inculpatului nu a stabilit că încasarea acestora poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea inculpatului Munteanu Mihail.

3.1 Totodată, în dezacord cu sentința menționată, la data de 25 ianuarie 2018 avocatul Grosu Eugen în interesele inculpatului Munteanu Mihail, a depus în termenul legal cerere de apel prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței Judecătorei Cahul (sediul Central) din 18.12.2018 în privința condamnării lui Munteanu Mihail și în privința privării de dreptul de a conduce mijloace de transport, rejudecarea cauzei cu emiterea unei noi sentințe prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

În motivarea cererii de apel avocatul a menționat că instanța de judecată neîntemeiat i-a stabilit lui Munteanu Mihail Iurie pedeapsa penală sub formă de 1 an închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an, cu suspendarea executării condiționate a pedepsei.

A menționat avocatul că, instanța nu a luat în considerare circumstanțele atenuante stabilite și anume recunoașterea vinovăției, căința sinceră și săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni, se caracterizează pozitiv la locul de trai, iar solicitarea apărării și a inculpatului vis-a-vis de pedeapsa solicitată și anume, aplicarea unei

pedepse mai blânde sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, fără privarea inculpatului de dreptul de a conduce mijloace de transport a fost ignorată.

A mai menționat avocatul faptul că, consideră că pedeapsa stabilită de către instanța de fond este prea aspră din considerentul că nu s-a luat în atenție faptul că inculpatul se ocupă neoficial, cu transportul produselor de mobilier și a altor bunuri la comandă.

De asemenea, a menționat avocatul că, nu este de acord cu suspendarea pedepsei penale și stabilirea termenului de probă de 1 an, în acest sens solicitând ca instanța de apel să ia în considerare că instanța de fond l-a obligat pe inculpat să recupereze prejudiciul material și moral cauzat părții vătămate, și anume din aceste considerente inculpatul are intenția să plece peste hotarele țării pentru a se angaja în câmpul muncii pentru a avea un venit lunar mai mare, ca să reușească să înotoacă datoria părții vătămate Zameatina irina în termeni cât mai restrânși.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 15 aprilie 2019 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către procurorul în Procuratura raionului Cahul - Mîțăblîndă Sergiu și a avocatului Grosu Eugen în interesele inculpatului Munteanu Mihail și menținută sentința Judecătoriei Cahul (sediul Central), din 18 decembrie 2019.

4.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, n-a fost viciată, în cadrul urmăririi penale nu au fost încălcate normele imperative, fapt ce condiționează concluzia că, instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Prin urmare, vis-a-vis de solicitarea acuzatorului de stat, instanța de apel a conchis că instanța de fond corect a respins încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului Munteanu Mihail în mărime de 4874, 96 lei pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.134 din 11 ianuarie 2018, pentru efectuarea și întocmirea raportului de expertiză judiciară nr.344d din 10 octombrie 2017, pentru efectuarea și întocmirea raportului de constatare, nr.723 din 02 octombrie 2017, și cheltuielile în sumă de 34 lei 96 bani suportate de către organul de urmărire penală pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală întru instrumentarea cauzei penale. Or, efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară nr.134 din 11 ianuarie 2018, nr.344d din 10 octombrie 2017 și nr.723 din 02 octombrie 2017 au¹ fost dispuse de către organul de urmărire penală în vederea acumulării probelor care confirmă vinovăția inculpatului, fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului în vederea posibilității formulării învinuirii și atragerea persoanei la răspundere penală, acțiune care este pusă în sarcina părții acuzării.

În ce privește apelul avocatului Grosu Eugen, instanța de apel, a constatat că, la pronunțarea sentinței instanța de fond corect a determinat circumstanțele de fapt și de drept privitor la chestiunile dacă infracțiunea a avut loc și dacă a fost sau nu săvârșită de inculpat, și just a făcut concluzia că fapta penală reținută în culpa, inculpatului

Munteanu Mihail a avut loc și a fost săvârșită de către acesta în circumstanțele descrise. La momentul judecării cauzei și pronunțării sentinței, instanța de fond corect a calificat infracțiunea pe art. 264 alin.(1) Cod penal cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art.364/1 Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul judiciar a reținut că, prima instanță corect a examinat și a acceptat cererea inculpatului Munteanu Mihail, privind judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, considerând că, din probele administrate rezultă că, fapta inculpatului Munteanu Mihail, este stabilită și există suficiente date cu privire la persoana inculpatului pentru a permite stabilirea unei pedepse, după cum o cer prevederile art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală, și corect a stabilit starea de fapt.

De altfel, instanța a ținut cont, la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpatului, de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicându-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală, și anume: de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de personalitatea celui vinovat, de condițiile de viață a lui, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs ordinar* de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Cahul – Cebotari Vitali în care invocând ca temei de casarea a deciziei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei în latura cheltuielilor de judecată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, invocând prevederile art.227-229 Cod procedură penală.

6. *Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.*

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen în conformitate cu art.422 Cod de procedură penală.

Conform art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Recurentul în recursul ordinar declarat, indică temeiul de casare a hotărârii instanței de apel, prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care

se constată că este vădit neîntemeiat.

Lecturând textul deciziei instanței de apel, Colegiul penal constată, că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată, în legătură cu ce nu se constată prezența erorilor prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

6.1.Referitor la temeiul de recurs invocat de recurent prin prisma pct.6) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală Colegiul penal constată că, acesta nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414 alin.1), 5), 417 alin.8) Cod de procedură penală, hotărârea cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată. Instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul procurorului motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii atacate, dispozitivul fiind expus clar și instanța de apel nu a admis nici o eroare gravă de fapt.

Colegiul penal constată că argumentele din recursul declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Cahul – Cebotari Vitali sunt neîntemeiate, iar motivele aduse în susținerea temeiurilor invocate nu pot fi reținute, hotărârile instanțelor corespunzând tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legale și întemeiate.

Instanța de recurs, respinge argumentele recurentului, precum că cheltuielile de judecată suportate de către stat în cauza penală de învinuire a lui Munteanu Mihail urmează să fie încasate din contul acestuia or, hotărârile instanțelor de fond sunt legale și motivate în acest sens, fiind respinse toate argumentele din apel.

Procurorul solicită în baza art.227-229 Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor judiciare în mărime totală de 4874,96 lei.

Astfel, se reține că efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară nr.134 din 11 ianuarie 2018, nr.344d din 10 octombrie 2017, nr.723 din 02 octombrie 2017 în sumă de 4874,96 lei, au fost ordonat de către organul de urmărire penală, fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării. În sensul dat, Colegiul penal constată faptul că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizelor, reprezintă cheltuieli judiciare ce au fost achitate din bugetul statutului, conform prevederilor art.143 al.2 Cod de procedură penală (până la modificările din 09 februarie 2018).

Instanța de recurs relevă dispoziția alin.(2) art.229 Cod de procedură penală potrivit căreia, *instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare...* Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare, ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli.

Aceste norme procedurale invocate de acuzatorul de stat și menținute de instanțele de fond nu reglementează încasarea obligatorie din contul inculpatului a mijloacelor bănești, cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei, care sunt achitate din bugetul de stat.

Astfel, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanței de apel referitoare la respingerea solicitării înaintate de către acuzatorul de stat privind încasarea de la inculpat a sumei de bani menționate mai sus, cu titlu de cheltuieli suportate.

În această ordine de idei, Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a respins solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, ca fiind nefondată.

Prin urmare, argumentele recurentului sunt neîntemeiate, decizia instanței de apel fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art. 394 Cod de procedură penală.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Cahul – Cebotari Vitali, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 15 aprilie 2019, în cauza penală privindu-l pe ***Munteanu Mihail xxxxx***, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **20 mai 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie